

Kształtowanie ulicy jako przestrzeni publicznej / Jacek Wiszniowski. – Wrocław, 2019

Spis treści

Wprowadzenie	9
Cel opracowania	10
Zagadnienia badawcze	11
Zakres badań	11
Metodologia badań	12
Stan badań	14
Badania własne	17
Wyniki badań własnych	18
1. Ulica przestrzenią publiczną	21
1.1. Zagadnienie przestrzeni publicznej	22
Ujęcie społeczne	22
Ujęcie przestrzenne	23
Ujęcie ekonomiczne	24
1.2. Relacje człowiek-środowisko	26
Determinizm środowiskowy	26
Posybilizm środowiskowy	27
Psychologia środowiskowa	28
Nowe wyzwania	29
1.3. Interpretacje	30
Pola interpretacji	31
Kierunki rozpatrywania	31
Przestrzeń publiczna i społeczna	32
Przestrzeń ogólnie dostępna	33
Przestrzeń quasi-publiczna	34
1.4. Rola przestrzeni publicznej ulicy	35
2. Właściwości ulicy	37
2.1. Ergonomia przestrzeni publicznej	38
Delimitacja	38
Krawędzie	39
Właściwości pierzei	42
2.2. Funkcjonalność	45
Przeznaczenie	45
Żywotność ulicy	47
Zbiorowy charakter użytkowania	48
2.3. Komfort	52
Dostępność	52
Komfort przestrzenny	56

Odległości	58
Kształtowanie ciągu pieszego	59
2.4. Wizerunek	61
Płaszczyzny postrzegania	61
Krajobraz	63
Tożsamość	64
Kultura miejsca	65
Poprawa wizerunku	66
2.5. Cechy przestrzeni publicznej ulicy	67
3. Położenie ulicy	69
3.1. Ulica w mieście	70
Koncepcje ulicy	70
Ulica i plac	71
Znaczenie ulic	73
Determinanty rozwoju	74
3.2. Kontekst demograficzny	75
Kurczenie się miast	76
Intensywność struktur miejskich	78
Gęstość zaludnienia	79
Zaludnianie ulicy	79
Dogęszczanie struktur	80
3.3. Lokalizacja	81
Sytuowanie przestrzeni publicznych	82
Położenie przy centrum komercyjnym	84
Położenie na węźle komunikacyjnym	85
3.4. Systematyzacja	86
Układ obszarów przestrzeni publicznej	87
Klasyfikacja	90
Problemy metodologiczne i organizacyjne	94
Typologia	95
3.5. Położenie ulicy. Zalecenia	97
4. Przestrzeń integracji	101
4.1. Integracja społeczna w obrębie ulicy	102
Wyzwania ekologiczne i społeczne	102
Miejsce rozwoju społecznego	103
Charakter ulicy	104
Ewaluacja	105
4.2. Aspekt społeczny	106
Wartości społeczne	106
Struktura społeczna i przestrzenna	107
Różnorodność kulturowa	108
Ulica jako pogranicze	109
Ulica miejscem dialogu	112
4.3. Aspekt prawny	113

Uwarunkowania prawne	113
Między prawem, polityką a praktyką	115
Polityka przestrzenna	116
4.4. Uczestnictwo	117
Miejsca wytwarzane społecznie	118
Partycypacja społeczna	119
Planowanie alternatywne	120
Prototypowanie	121
4.5. Przestrzeń integracji. Zalecenia	122
5. Przestrzeń wymiany	125
5.1. Wartościowanie	126
Interes publiczny	126
Dobra i usługi publiczne	127
Koszty społeczne i środowiskowe	128
5.2. Przejawy komercjalizacji	129
Segregacja	130
Zawłaszczanie	131
Zabudowywanie	133
Falsyfikowanie	135
5.3. Ośrodki koncentracji	137
Definiowanie koncentracji usługowych	138
Planowanie centrów handlowych	138
Rodzaje powiązań	140
5.4. Ulice handlowe	142
Uwarunkowania lokalizacji	142
Właściwości ulicy handlowej	145
Ulice jako wzorzec przebudowy centrów	147
Ulica handlowa jako przestrzeń publiczna	147
5.5. Przestrzeń wymiany. Zalecenia	148
6. Przestrzeń ruchu	151
6.1. Przestrzeń publiczna w obrębie drogi	152
Ulica jako ciąg transportowy	152
Uwarunkowania prawne	154
Regulacje miejskie	154
Standardy uliczne	155
Drogi publiczne, przestrzenie publiczne	157
6.2. Zagrożenia ruchu	161
Zagrożenia równowagi	162
Dominacja samochodu	163
Kongestia	165
6.3. Dostępność przestrzenna	166
Uciążliwości	166
Wygoda ruchu	167
Parkowanie	169

6.4. Równoważenie	171
Alternatywa dla samochodu	171
Multimodalność	173
Nowe technologie	174
6.5. Optymalizacja	176
Optymalizacja systemu transportowego	176
Nowa kultura mobilności	177
Zarządzanie transportem	178
Renegocjowanie dostępności	180
6.6. Polityka mobilności	183
Strategie i plany	183
Efektywność transportu miejskiego	184
Planowanie generatorów ruchu	186
6.7. Przestrzeń ruchu. Zalecenia	187
7. Przestrzeń zdrowia	189
7.1. Zagrożenia środowiskowe	190
Zanieczyszczenie powietrza	190
Hałas	193
7.2. Zdrowie mieszkańców	197
Kontakt z naturą	197
Tereny zieleni	199
Aktywność fizyczna	200
Dobrostan i spójność społeczna	201
7.3. Bezpieczeństwo	202
Ochrona przed wypadkami	203
Ochrona przed przestępstwami	204
Monitoring wizyjny	205
Monitoring społeczny	206
7.4. Klimat	207
Zielona i niebieska infrastruktura	208
Ulice jako konwektory ciepła	209
Ulice jako konwektory powietrza	212
7.5. Przestrzeń zdrowia. Zalecenia	216
Zakończenie	219
Ewaluacja	219
Rekomendacje	221
Podsumowanie	222
Bibliografia	223